

Η... «Βασιλική» Επανάσταση έτοιμη να ξεσπάσει

totetartokoudouni.blogspot.gr/2017/10/blog-post_4.html

Το Τέταρτο Κουδούνι / 4 Οκτω(μ)βρίου 2017

«Ρώσικη επανάσταση» απ' το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος στην Θεσσαλονίκη -στο... «Βασιλικό Θέατρο», μάλιστα, ω της ειρωνείας! Το θέμα της παράστασης, ο Τσέζαρις Γκραουζίνις που σκηνοθετεί, η περιέργειά μου για τον τρόπο που το χειρίζεται το θέμα, η φετινή στρογγυλή επέτειος των 100 χρόνων, το 1917 που για μένα, με το 1789, είναι τα δυο κοινωνικά ορόσημα και οδόσημα -συγχωρείστε την αφέλειά μου αλλά συνεχίζω, όταν ακούω την «Μασαλιώτιδα» και τον Ύμνο της «Διεθνούς», να με παίρνουν τα ζουμιά, όχι μόνο για αυτό που φέρουν αλλά και, αντίστροφα, για όλα όσα επακολούθησαν..., η πρεμιέρα στις 25 Οκτωβρίου, ανήμερα -με το παλιό, έστω, ημερολόγιο- της έκρηξης της Οκτω(μ)βριανής Επανάστασης, το ΚΘΒΕ όπου ο Γιάννης Αναστασάκης κι η Μαρία Τσιμά έχουν ζεστάνει για τα καλά την ατμόσφαιρα, η ιδέα αυτή που πιο πετυχημένη πεθαίνεις -ολ' αυτά- με κάνουν ν' ανυπομονώ για τη συγκεκριμένη παράσταση -απ' την πρώτη στιγμή που 'βγαλα την είδηση στο totetartokoudouni.blogspot.com, στις 25 του περασμένου Φεβρουαρίου.

Οι πρώτες φωτογραφίες του Τάσου Θώμογλου -ειδικά Η φωτογραφία του που αναρτώ και που πιστεύω ότι ανυπερθέτως πρέπει να γίνει η αφίσα της παράστασης- μ' έχουν κινητοποιήσει ακόμα περισσότερο. Δεν αγαπώ -δηλωμένο παλαιόθεν- ΚΑΘΟΛΟΥ τις πρεμιέρες και την ατμόσφαιρά τους. Αλλά στην πρεμιέρα αυτή θα 'θελα να 'μαι παρών. Μ' όλα τα ρίσκα...

Πραγματοποιήθηκε, διαβάζω σε δελτίο Τύπου του υπουργείου Πολιτισμού, «το πρώτο βήμα για την εξυγίανση της Καμεράτας». Με συνάντηση στην οποία συμμετείχαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (σ.σ. δηλαδή;) καθώς και η ελεγκτική εταιρεία που έχει οριστεί από το ΥΠ.ΠΟ.Α, για την πραγματοποίηση λογιστικού και διαχειριστικού ελέγχου στα οικονομικά στοιχεία της Καμεράτας». Κι ανησυχώ. Ωσπου να γίνει και το δεύτερο βήμα. Και τα πολλά ακόμα που θα χρειαστούν...

Όλος ο κόσμος, μια σκηνή...

Σφύζει από ενέργεια και το φετινό πρόγραμμα της «Στέγης». Και τι δεν έχει -ένα, εκτός καλοκαιριού, φεστιβάλ. Κι η αρχή -στο θεατρικό κομμάτι-, τουλάχιστον ερεθιστική.

Δεν είναι μόνον το «Όλα καλά (1). Το τέλος του Λουδοβίκου» του Ζοέλ Πομερά (φωτογραφία: Elizabeth Carecchio) που φτάνει -σήμερα η πρεμιέρα και μέχρι την Κυριακή- φορτωμένο δάφνες και βραβεία «Molière» στην πατρίδα του την Γαλία, με θέμα αντλημένο απ' την Γαλική Επανάσταση του 1789 (που κατέληξε σ' έναν Ναπολέοντα -τον Α', τον Μεγάλο- και στην παλινόρθωση των Βουρβόνων). Είναι ότι, καπάκι (13 με 22 Οκτω(μ)βρίου), η καλή Σοφία Μαραθάκη ανεβάζει με την ομάδα της «Atonal» και με την Έλενα Τριανταφυλλοπούλου στη δραματουργία, την παράσταση

«Ουγκό: μια ουτοπία», (φωτογραφία: Σταύρος Χαμπάκης) αντλημένη απ' τον Βικτόρ Ουγκό που αγωνίστηκε, μετά την Επανάσταση του 1848, για την Δεύτερη Γαλική Δημοκρατία κι εναντίον του «εκλεγμένου» προέδρου της Λουδοβίκου-Ναπολέοντα Βοναπάρτη, ανεπιού του Μεγάλου Ναπολέοντα, ο οποίος, πραξικοπηματικά, στη

συνέχεια, την ανέτρεψε για να αυτοανακηρυχθεί αυτοκράτορας ως Ναπολέον Γ΄ («Ναπολέον ο Μικρός» ήταν η προσωνυμία που του χάρισε ο αυτοεξόριστος πια -κι επί χρόνια- Ουγκό).

Μπορείτε, εν ολίγοις να παρακολουθήσετε σφαιρικά, μέσα από ιδιαίτερα, σύγχρονα θεατρικά πρίσματα, πώς μια επανάσταση μπορεί να εκφυλιστεί. Κι αυτό με εισιτήριο από 4 έως, το πολύ, 15 ευρώ για την πρώτη παράσταση, με 5 έως, το πολύ, 12 για τη δεύτερη, και με έκπτωση 20%, αν αγοράσετε εισιτήριο και για τις δυο -μπράβο στην «Στέγη» και για την τιμολογιακή πολιτική της.

«Μια παράσταση σίγουρα με μέλλον» έγραφα στο «Τέταρτο Κουδούνι», στις 5 Ιουλίου, κλείνοντας το σχόλιο για την -«αντρική»- «Μήδεια» του Δημήτρη Καραντζά, που 'χα δει στο Μικρό Θέατρο της Αρχαίας Επιδαύρου, Την ξανάδα, όπως σας είχα προείπει, στο «Πορεία» -όπου όλο και παρατείνεται διότι ο κόσμος το μυρίστηκε το καλό.

Η γνώμη μου, παρά το ότι το σκηνικό «συμπιέστηκε» αναγκαστικά γιατί, γύρω, υπάρχουν, καλυμμένες βέβαια, οι σκαλωσιές του σκηνικού της «Μεγάλης Χίμαιρας», δεν άλλαξε -ενισχύθηκε προς το καλύτερο: ένα μουσικό κομμάτι, ημιτονίων, τόσο κόντρα στις κραυγές που βγάζει το κείμενο του Ευριπίδη, οι οποίες, όμως, σα να «ωθούνται» προς τα μέσα και, με τον τρόπο αυτό, να ενισχύονται εσωτερικά -σα κάτι να σιγοβράζει κάτω απ' τους ψιθύρους. Με άψογα όργανα -χωρίς αυτό να υπονοεί ότι οι ηθοποιοί χάνουν την προσωπικότητά τους- τον Γιώργο Γάλλο, τον Χρήστο Λούλη, τον Μιχάλη Σαράντη.

Επαναλαμβάνω: μια παράσταση σίγουρα με μέλλον. Και με τη λέξη «μέλλον» οπωσδήποτε δεν εννοώ, απλώς, μέχρι τις 31 Οκτωβρίου που ανακοινώθηκε ότι θα παίζεται στο «Πορεία». Να με θυμηθείτε.

Γεννημένος στο Λονδίνο από οικογένεια διπλωματών, ο Κώστας Πηλαβάκης σπούδασε στην Ελλάδα, την Αίγυπτο, τις ΗΠΑ και τον Καναδά για να ξεκινήσει τη σταδιοδρομία του στο artistic management απ' το μεγαλύτερο καλλιτεχνικό πρακτορείο του Καναδά, το «David Haber Artists Management» (1976-1979). Διετέλεσε διευθυντής της «Toronto Arts Productions» που διοργάνωσε την πρώτη σειρά συναυλιών και μουσικής δωματίου της πόλης (1979-1981) ενώ στη συνέχεια εργάστηκε για τέσσερα χρόνια ως διευθυντής του Μουσικού Τμήματος του Εθνικού Κέντρου Τεχνών της Οτάβα, το οποίο ήταν υπεύθυνο για τη φιλοξενούμενη ορχήστρα, το καλοκαιρινό φεστιβάλ όπερας κι άλλες μουσικές δράσεις της πρωτεύουσας. Το 1985 έγινε καλλιτεχνικός διαχειριστής (artistic administrator) της Συμφωνικής Ορχήστρας της Βοστώνης και του Φεστιβάλ Τάνγκκλουντ, δουλεύοντας στενά με τον μουσικό διευθυντή Σέιτζι Οζάουα, πριν επιστρέψει στην Ευρώπη.

Μεταπήδησε στη βιομηχανία ηχογραφήσεων ως αντιπρόεδρος Καλλιτεχνών και Ρεπερτορίου στην εταιρεία «Philips Classics» που εδρεύει στην Ολλανδία (1989-1997) και, στη συνέχεια, υπηρέτησε ως διεθνής πρόεδρος τριών σημαντικότερων εταιριών, των «Philips Classics», «Deca Music Group» και «EMI Classics» (1997-2009). Το 2010 διορίστηκε ανώτατος αντιπρόεδρος Κλασικών Καλλιτεχνών και Ρεπερτορίου της «Universal Music Group», επιβλέποντας την καλλιτεχνική διεύθυνση των εταιριών «Deutsche Grammophon» και «Deca» σ' όλο τον κόσμο. Το 2016 έγινε σύμβουλος στην εταιρία «Universal Music», στο τμήμα των Κλασικών Έργων. Επιπροσθέτως, ο Κώστας Πηλαβάκης, που εδρεύει στο Λονδίνο, υπηρετεί ως σύμβουλος σε διάφορα συμβούλια, όπως του Ωδείου του Μπέρμινγχαμ, της Διεθνούς Εταιρίας «Μότσαρτ» του Σάλτσμπουργκ, της Ακαδημίας του Φεστιβάλ του Βερμπιέ, του Μουσικού Φεστιβάλ της Ιστανμπούλ...

Απ' τις θέσεις αυτές συνεργάστηκε με την πλειονότητα των κορυφαίων κλασικών καλλιτεχνών της εποχής μας ενώ, ταυτόχρονα, γαλούχησε και προώθησε γενιές νεότερων ταλέντων.

Με τέτοιο βιογραφικό, ο Κώστας Πηλαβάκης είναι ένας γερός άσος στο μανίκι του καλλιτεχνικού διευθυντή του Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδάουρου Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου, καθώς, πρόσφατα, αποδέχτηκε τη θέση του συμβούλου του σε μουσικά θέματα. Πόσο μάλλον όταν, τα τελευταία χρόνια, το πρόγραμμα του Φεστιβάλ Αθηνών στον τομέα της κλασικής μουσικής χωλαίνει.

Δυο απ' τα πράγματα που σιχαινόμουν -έως μισούσα- να κάνω, τα, σχεδόν, 29 χρόνια που δούλεψα στα «Νέα»: όταν μου ανέθεταν να γράψω, κάθε Σεπτέμβριο, «ποιες παραστάσεις αξίζει να δούμε φέτος το χειμώνα» και, την Μεγάλη Βδομάδα, πριν απ' το Πάσχα, τον «απολογισμό της σεζόν». Παγιωμένα δημοσιογραφικά στάνταρντς, χρονολογούμενα απ' τη δεκαετία του '60 -στα «Νέα» ξεκίνησα τον Ιανουάριο του

1984 και σταμάτησα τον Οκτώβριο του 2012, σχεδόν είκοσι εννιά χρόνια-, εντελώς βαρετά και ξεπερασμένα, τα οποία, όμως, όλες, σχεδόν, οι εφημερίδες αναμασούσαν κάθε, μα κάθε χρόνο-«τα θέλουν οι αναγνώστες».

Για το δεύτερο -τον απολογισμό- που, καταρχάς, μ' ενδιέφερε, διαφωνούσα επειδή η λήξη της χειμερινής σεζόν την Κυριακή των Βαΐων -ειδικά όταν το Πάσχα έπεφτε και νωρίς- είχε πάψει να ισχύει απ' τη δεκαετία του '80. Η σεζόν είχε ήδη επεκταθεί και μετά το Πάσχα, όλο τον Μάιο, και φτάνει πια μέχρι το τέλος Ιουνίου.

Επομένως, κάθε καταμέτρηση παραστάσεων ήταν αδύνατη έως άστοχη αφήνοντας για το μέλλον λανθασμένα στοιχεία. Όσο για την ποιοτική αποτίμηση πώς να αποκλείσεις τις 20, 30, 50 παραστάσεις που ανέβαιναν μετά το Πάσχα;

Ως προς το πρώτο, ναι, το έβρισκα, ίσως «δημοσιογραφικά ενδιαφέρον», γιατί ο κόσμος που βλέπει θέατρο θέλει έναν αρχικό μπούσουλα. Αλλά πώς να επιλέξεις, εκ των προτέρων, τις παραστάσεις που ΘΑ αξίζουν; Σαφώς υπάρχουν σκηνοθέτες, σαφώς υπάρχουν σχήματα, σαφώς υπάρχουν ηθοποιοί, σαφώς υπάρχουν συγγραφείς που προσφέρουν τα εχέγγυα για ένα σοβαρό παραστασιακό αποτέλεσμα. Αλλά να βάλεις μέσα μόνον αυτούς; Σαφώς υπάρχουν κι οι μετριότητες που ξέρεις, εκ των προτέρων, πως, ό,τι και ν' ανεβάσουν, το αποτέλεσμα, αν δεν βλέπεται, σίγουρα δε θα ξεπερνάει τον μέσο όρο, όσο κι αν έχουν τα φερέφωνά τους που, έτσι κι αλλιώς, θεούς τους ανακηρύσσουν. Αλλά, αν απ' τις καινούργιες ομάδες, απ' τους νέους προκύψει κάτι πολύ καλό; Πώς μπορείς εκ των προτέρων να το ξέρεις;

Στην πρώτη περίπτωση, λοιπόν, αγωνιζόμουν να το τραβήξω το «απολογιστικό» προς το πραγματικό τέλος τη σεζόν. Στη δεύτερη αναζητούσα, σβειϊκικά, οδούς διαφυγής: «Γιατί δεν κάνουμε ένα κομμάτι για τις επαναλήψεις που τις έχουμε δει και τις ξέρουμε; Ή ένα για τους κλασικούς της σεζόν; Ή ένα για τους πέντε Πίντερ που θα παιχτούν φέτος; Ή για τους έξι φετινούς Τσέχοφ;» Άλλοτε έπιανε, άλλοτε συρόμουν σ' «αυτές που αξίζει να δούμε»...

Σήμερα τα πράγματα, με τον πληθωρισμό -τις παραστάσεις που 'χουν φτάσει, τη σεζόν, τις 1000; Τις 1500; Ποιος ξέρει πια...-, οι επιλογές έχουν γίνει πολύ πιο στριμόκωλες. Κι εντούτοις συνεχίζω να διαβάζω για «40 παραστάσεις που αξίζει να δείτε», για «30 αναμενόμενες παραστάσεις για το χειμώνα», για, για... Χαρά στο κουράγιο τους αυτών που τα γράφουν.

«**Κοριολανός**» του Σέξπιρ στο Ηρώδειο, το 1985, με το Βασιλικό Εθνικό Θέατρο και μ' έναν ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΟ ηθοποιό, ονόματι Ίαν ΜακΚέλεν - ευλογημένη εκείνη η ώρα!-, στον επώνυμο ρόλο.

«Χειμωνιάτικο παραμύθι» / «Κιμβελίνος» / «Τρικυμία» -τα τρία τελευταία έργα του Σέξπιρ-, στην Επίδαυρο, το 1988, με το Βασιλικό Εθνικό Θέατρο (ένα έργο τη μέρα επί τριήμερο).

«Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη, στο Ηρώδειο, το 1993, κι επανάληψη στην Επίδαυρο το 1994, με το θίασό του.

«**Άμλετ**» του Σέξπιρ, στο Ηρώδειο, το 1994, με το θιάσό του και μ' έναν ΜΕΓΑΛΟ ηθοποιό, τον Στίβεν Ντιλέιν, στον επώνυμο ρόλο.

«**Τα έργα του Οιδίποδα**» -«**Οιδίπους τύραννος**» και «**Οιδίπους επί Κολωνών**» του Σοφοκλή, σε κοινή παράσταση- στην Επίδαυρο, το 1996, με το θιάσό του και μ' έναν ΜΕΓΑΛΟ ηθοποιό. τον Άλαν Χάουαρντ, στον επώνυμο ρόλο.

«**Βάκχες**» του Ευριπίδη, στην Επίδαυρο, το 2002, με το θίασό του.

Συν «**Ορέστεια**» του Αισχύλου (φωτογραφία: Donald Cooper), στην Επίδαυρο, το 1982, με το Βασιλικό Εθνικό Θέατρο -που δεν την είδα ζωντανή αλλά μαγνητοσκοπημένη (απ' την ΕΡΤ νομίζω, η οποία σιγά που θα τη μετέδιδε -αν διασώζεται...- μ' αφορμή το θάνατό του...).

Συν -αυτή λανθάνει- «Ο αρχιμάστορας Σόλνες» του Ίψεν, στην Θεσσαλονίκη, στο θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, στο πλαίσιο των Δημητρίων, το 1995, με το θίασό του και μ' άλλον έναν ΜΕΓΑΛΟ ηθοποιό, τον Άλαν Μπέιτς, στον επώνυμο ρόλο -παράσταση που, επίσης, δεν έχω δει αλλά την εντόπισα χάρη στην πολύτιμη βοήθεια του Νικηφόρου Παπανδρέου και της Έφης Σταμούλη.

Αυτές ήταν οι παραστάσεις του Πίτερ Χολ -ο οποίος έφυγε απ' τον κόσμο τούτο στις 11 Σεπτεμβρίου- που 'δαμε στην Ελλάδα. Δεν τις κατατάσσω στις παραστάσεις που μ' έχουν σημαδέψει. Αλλά είχα σεβαστεί και θαυμάσει τη λιτότητα που 'χε κατακτήσει και τον τρόπο που δίδασκε τους -σπουδαίους- ηθοποιούς τους οποίους διάλεγε για τις διανομές του. Ας είναι αναπαιυμένος.

Επανεμφανίζεται στη σκηνή η Πέμη Ζούνη μετά το περσινό-σκανδαλώδες, τηρουμένων των ελληνικών αναλογιών...- «...και Ιουλιέτα» του Άκη Δήμου, που παρουσίασε «σε σκηνοθεσία Ανγκ Λι» και πριν απ' τη χολιγουντιανή παραγωγή στην οποία θα συμπρωταγωνιστήσει, όπως έχει αναγγείλει. Επανεμφανίζεται ως Γερτρούδη στον «Άμλετ» που ανεβάζει στο «Άνεσις», κρατώντας τον επώνυμο ρόλο, ο Τάσος Ιορδανίδης, σε σκηνοθεσία του Γεωργιανού Λεβάν Τσουλάτζε.

Ομολογώ πως περίμενα κάτι πιο ταιριαστό με τις περιστάσεις (της). Τις «Περιπέτειες του βαρόνου Μινχάουζεν», ας πούμε. Με σκηνοθέτη τον Τέρι Γκίλιαμ. Που, αυτός, τουλάχιστον, το 'χει κάνει και ταινία. Σίγουρα πιο αληθοφανές απ' τον Ανγκ Λι να σκηνοθετεί Άκη Δήμου...

Ε, ναι, θα μιλήσω. Κι ας γίνω, πάλι, «κακός». Ποιος δε θέλει να βλέπει ή και να ξαναβλέπει ταινίες-σταθμούς. Και μάλιστα σε κόπιες «αποκατεστημένες», κατά τη διαφήμιση. Αλλά αν ξεκινάει να τις δει και το στρωμένο χαλικάκι στο θερινό το σινεμά, το «ποιοτικό», ζέχνει αποπνικτικά απ' το κατουρητό των γατιών, αν οι τουαλέτες που πάει στο διάλειμμα αναπνέουν στην απελπισμένη δεκαετία του '50 και, κυρίως, αν οι προβολές των «αποκατεστημένων» αγγίζουν την καταστροφική αθλιότητα, με πλήρως αλλοιωμένα τα χρώματα και τους φωτισμούς, ε, τότε, λέω, όχι. Ζω στο 2017 κι έχω πια απαιτήσεις. Στοιχειώδεις.

Απορώ, μόνον, που η κινηματογραφική κριτική και το κινηματογραφικό ρεπορτάζ σιωπούν. Κι ανέχονται την κατάσταση. Και την υποθάλλουν. Ρίχνοντας τέσσερα-τέσσερα και πέντε-πέντε τ' «αστεράκια» χωρίς κανένα σχόλιο για την ταμπακίερα. Τόση διακριτικότητα πια...

Όλος ο κόσμος, μια σκηνή...

Σ' «ανοιχτή συζήτηση για το Φεστιβάλ που πέρασε και για τον προγραμματισμό του 2018», ήτοι σε συνέντευξη Τύπου, μας καλεί σήμερα το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου κι ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος. Πού; Στο Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος, λέει, απέναντι απ' τα καινούργια γραφεία του Φεστιβάλ, στην Ηπίτου. Σκιάχτηκα. Μα σε κάτι τέτοια κέντρα «δημόσιας υγείας» δεν είναι που περνούν από εξετάσεις οι ιερόδουλοι; Ελπίζω να μη μας εξετάσουν και γιατροί...